

El confinament i la queixa

«Un festival de submissió s'ha instal·lat i hem convertit la docilitat insondable en la mesura del viure»

Hem passat tres-cents anys confinats, sis-cents impedit que les criatures s'enfilin pels arbres i dos-cents amb una mesura tan excepcional i tan límit com és ara el toc de queda. Segles i segles de restricció i de control i una eternitat d'obediència global i absoluta. Un festival de submissió s'ha instal·lat en nosaltres i hem convertit la docilitat insondable en la mesura del viure i en la manera de tocar les coses, d'atendre els cors, d'abraçar els cossos.

Sabem perfectament que aquest paràgraf d'abans és una ironia barata o una exageració delirant de tan cínica. Com també sabem que hi ha ironies que no cal refinar i que hi ha deliris que contenen un resquill de mesura, una unça de veritat o alguna cosa semblant a la lucidesa: impedir que els més petits sortissin a respirar a l'aire lliure des de ben al principi del planeta pandèmic va ser un error majúscul, cruel, injust i classista.

No exigir que els Governos donessin comptes regularment de la necessitat de mantenir tant de temps el toc de queda, no reclamar, en definitiva, que expliquessin quins eren els beneficis reals (en termes de disminució de contagis, de descàrrega hospitalària i de salvament de vides) ha estat inquietant i fa una mica de por. Que la gestió política d'una crisi sanitària sense precedents ha fet bullir un brou social en què la discrepància sovint ha estat fusionada amb el negacionisme més perillós, diria que és un fet pràcticament objectiu.

Dit això, me'n torno al principi hiperbòlic i a la seva immediata conclusió: potser, només potser, no n'hi ha per tant. Ha fet molta por, ha estat dolorós, la incertesa s'ha apoderat de les nostres vides i que la llibertat ens hagi trontollat al davant de la cara s'ha fet molt pesat i molt dur.

Però basta espolsar-se la mandra dels ulls i de la pròpia molèstia per deixar de queixar-se una mica i per veure que, per a la immensa majoria de la població, el confinament i tot el desplegament de mesures antivíriques no ha estat tan difícil d'aguantar. Potser, fins i tot, allò que cal no és només obrir els ulls, sinó enfocar la lupa i parar l'orella cap als casos individuals i concrets.

I aquí un: en J. viu en un pis tutelat per a persones amb diversitat funcional. És un pis de la Zona Franca que podria ser gran si no fos que hi viuen dotze persones, que té un menjador petit, dos balcons estrets i sis habitacions per compartir. Entre setmana, en J. va al taller ocupacional i els caps de setmana baixa tot sol al Condis a ajudar. Li agrada.

Baixava, ja no. Ara, tot i haver passat la Covid, tot i estar vacunat, els poders institucionals, les autoritats tutelars i les recomanacions mèdiques han dictaminat que no és prou capaç de mantenir les mesures de distància social. Resultat: fa catorze mesos que viu pràcticament confinat, la seva autonomia s'ha volatilitzat i la xarxa de relacions que establia de manera independent quan baixava al Condis ha desaparegut.

Més resultats: la demència s'ha accentuat, controla els esfínters amb prou feines, l'humor que tenia no hi és i la mirada s'ha perdut en un horitzó de totxana i ciment -el que veu des dels dos balcons d'aquest pis. I encara més resultats: ha intentat saltar pel balcó perquè ell el que vol, diu, és anar al Condis. Perquè anar al Condis era viure i parlar i era moure's pel món.

Així que imagina't, si el confinament i la prohibició de circular lliurement pels carrers durant unes hores ha estat tan terriblement espantosa. Ara mateix el balcó està tancat, ell intenta dormir una estona i jo l'únic que puc fer és empassar-me la queixa i convidar-vos a fer-ho. O a intentar

mesurar-la.